

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Societas inter fratres.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

que animalia hoc pacto, si pereant, æqualiter pereant apponenti & recipienti; si verò non pereant, capitale detur apponenti, fructus verò dividantur æqualiter. Iniquus est similiter ille contractus, quo quis tradit animalia pastori cum pacto, ut ea custodiat & pascat, & semper ferventur in eodem numero, ita, ut si aliqua pereant, compleatur numerus ex scætib; & pastor in fine singulorum annorum accipiat dimidiam partem reliquorum scætuum: in hoc enim contractu deesse videtur æqualitas, si pastoris industria pluris æstimetur, quam valeat numerus animalium ipsi constitutus & assignatus; secus si non pluris ipsius opera & industria æstimetur. *ibid. punct. 5. nu. 2. & 3.*

9. Licita videtur societas, qua traduntur animalia hoc pacto, ut lucrum sit commune, & qui animalia recipit, nihil capiat, donec pretium animalium domino fuerit persolutum. *ibid. num. 4.*

10. Animalia, quæ culpa socii perierunt, restituenda sunt, juxta valorem & æstimationem; quam habebant tempore amissionis seu læsionis; nam ad dominum pertinet incrementum & decrementum rei, nisi aliud in iustum pactum deducatur; consequenter animalia restituenda sunt, juxta valorem quem habebant tempore amissionis, seu læsionis, cum animalia ad illud usque ad tempus essent domini, seu apponentis. *ibid. num. 7.*

11. Illicita est societas inita cum pacto, ut luerum dividatur, pretium verò ovium tradatur apponenti, juxta valorem quem oves habebant tempore traditionis, hoc tamen limita, nisi gravamen iusta mercede compensetur. *ibid. n. 9.*

Societas inter fratres.

12. Fratres defunctis parentibus habere solent bona indivisa per modum societatis, ita ut lucra & damna sint communia; quamquam hæc societas extendit se tantum ad bona hæreditaria, & ad lucra ex illis provenientia, nisi aliter deductum sit in pactum. Propterea si unus negotietur altero nihil conferente, non dicitur societatem cum altero inisse; imò si uterque negotietur, non videntur societatis contractum celebrasse, si nihil ad negotiationem conferant. Quare societas inter fratres extenditur solum ad ea quæ inter se fratres communicant, & in commune conferunt animo

Rr 5

conferen

conferendi in commune, non vero se extendit ad bona aliunde à fratribus acquisita. *ibid. punct. 7. n. 1.*

13. Fratres indivisi ex bonis communibus possunt facere sumptus ordinarios & competentes; extraordinarios vero non possunt; quamobrem si unus fratrum propter aliquod delictum cogatur solvere pœnam, non potest hos sumptus facere de communibus societatis bonis. *ibid. num. 4.*

14. Petes, quænam bona sint è fratribus ad partitionem adducenda seclusa societate? Respondetur bona tantummodo profectitia, quæ filius accepit à patre vel ab avo, cui succedit, adducenda esse à filio cum reliquis quibuscum succedit in hæreditate: bona vero castrensia, vel quasi, non sunt conferenda, quia dominium eorum pleno jure pertinet ad filium. Præterea bona adventitia quoad proprietatem similiter non conferuntur, cum pertineant ad filium quoad proprietatem. *ibid. §. unic. nu. 3.*

15. Filius tenetur cum aliis fratribus conferre, quæ à patre accepit causa dotis, vel ad ordines, vel titulo legati. Non tenetur, si velit ab hæreditate abstinere contentus re sibi tradita, sicut neque tenetur conferre quæ pater consumpsit in studio ipsius filii, quia hæc censentur condonata, nisi forte filius habuerit unde se aliunde sustentare potuerit. Idem dicendum de iis quæ pater illi tradidit præ aliis ad cibum, vestitum, equitatum, & ludum; imò & de libris vivente patre traditis, & expensis factis ratione convivii à patre facti occasione sacri à filio celebrati, vel occasione Doctoratus adepti, vel professionis in religione; secus de vestibus pretiosis, torquibus, arreis, & aliis largitionibus sponsalitiis factis propter nuptias, aut propter redemptionem filii à captivitate; hæc enim adducenda sunt in divisione patris hæreditatis. *ibid. n. 4. & seq.*

A D D I T I O.

De societate Lopez. *de contract. l. 1. à c. 61. Sot. l. 6. q. 6. n. 1. Tol. l. 5. c. 41. Nav. c. 17. à n. 251. Cajet. & D. Thom. 2. 2. q. 78. Garz. c. 41. Mol. ad 411 Covar. l. 3. var. Bannes qu. 78. art. 3. vid. Tol Nav n. 2. 252. l. c. Mol. d. 416.*

Societas in dubio intelligitur contracta secundum consuetudinem, Mol. *l. c. n. 2. Lopez. l. c. n. 64.*

Dissoluta societate (dissolvitur autem unius morte, aut perditio

perdito capitali fere toto) nisi aliud sit conventum, reddito capitali ei, qui posuit, solutisque debitis factis ab aliquo, nomine societatis, lucrum pro rata dividendum. vid. Lopez. *l. 5. 6. 7. Dissolutio*) vid. Mol. *d. 144. Lop. l. c.*

Societates officiorum Romae solite fieri, non possunt fieri ultra valorem officiorum. Ex Pio IV. vid. Tol. *l. 6. cap. 40.*

De societate animalium Lopez. *c. ult. Mol. 410. Gart. l. c.*

Verum de hoc contractu quaerit Busæus, An licitus sit hic contractus in animalibus, ut bobus, ovibus, capris, cum traduntur in societatem ad pactum. Respond. cum Sylv. *v. societas. Conrad. q. 90. Anton. 2. p. titul. 1. cap. 7. § 30. Navar. n. 261.* esse licitum, id est, neque usurarium, neque injustum, si duæ adsint conditiones, 1. si illa animalia tradita in societatem subjaceant periculo tradentis, & non recipientis; modo à recipiente omnis absit dolus, & culpa. 2. Si his conditionibus ineatur illa societas, ut boni viri arbitrio neutra pars nimium gravetur, hoc est, ut damnum & lucrum, secundum proportionem sit commune tradenti, & recipienti. Verum infert Conrad. duo: 1. Si consuetudo alicubi sit recepta, ut recipiens etiam dimidiam partem animalium in societatem traditorum pro se accipiat (modo commoda & damna utrimque sint communia, & alia pacta injusta non interveniant) posse licitum esse contractum 2. est, justum fore contractum, quando v. g. Petrus à Joanne emit bovem duorum annorum, & relinquit ipsi Joanni in societatem, cum conditione, ut post biennium vendatur, & Petrus primo recipiat suam pecuniam quam exposuit, deinde lucrum meliorationis commune habeat cum Joanne. Busæus.

Sodomia,

1 Sodomia propriè accepta est coitus inter personas ejusdem sexus, estque peccatum turpissimum & gravissimum; & clericus exercens hoc nefandum crimen meretur pœnam depositionis; non incurrit tamen suspensionem vel irregularitatem quamdiu delictum est occultum, cum hoc non habeatur in jure expressum. Debet Confessarius severum se exhibere erga Sodomitas, nec facile absolvere; est enim casus reservatus quando masculus abutitur masculo, aut quando femina sese supergrediuntur, & recipiunt semen intra vas naturale vel praposterum. Explicanda est persona in

con-